

AANBEVELING VAN HET ETHISCH COMITÉ 2024

AANVAARDING SEKSWERKERS BINNEN DE COÖPERATIE SMART

Context

Sinds 1 december 2024 is het volgens de Belgische wetgeving mogelijk om sekswerkers tewerk te stellen met een arbeidsovereenkomst. In het licht daarvan heeft het afgevaardigd bestuur van de coöperatie Smart het ethisch comité aangeschreven om advies te krijgen over de aanvaarding van sekswerk als beroepsactiviteit binnen de onderneming. Smart werd na de wetswijziging door bepaalde verenigingen gecontacteerd en denkt na over de aanvaarding van die beroepsactiviteit. Het advies van het ethisch comité wordt gevraagd als verrijking van dat denkwerk, dat bij de Raad van bestuur van de coöperatie zal worden ingediend. Dit verzoek komt voort uit de wens om een weloverwogen aanpak te hanteren. Daarin herkent het comité de waarden innovatie en autonomie die Smart uitdraagt.

De rol van Smart zou beperkt zijn tot haar verantwoordelijkheden als werkgever, zodat sekswerkers binnen een wettelijk kader kunnen werken en aanspraak maken op sociale rechten. Die aanpak brengt echter ethische, sociale, symbolische en praktische uitdagingen met zich mee die een grondige analyse vereisen.

Debatten

1. Rechten en waardigheid van sekswerkers

Het comité waardeert de vooruitstrevende aanpak van Smart om een sociale zekerheid en wettelijk statuut voor sekswerkers te garanderen. In die zin is het essentieel dat:

- de adviesverleners en andere diensten die sekswerkers zullen begeleiden, opgeleid worden en zich vrijwillig aanbieden, om zonder vooroordelen en met respect voor de waardigheid van die personen te kunnen werken.
- de gebruikte termen in arbeidsovereenkomsten, voor de benoeming van personen, in contactlijsten enz. niet stigmatiserend zijn en overeenstemmen met de individuele voorkeuren, om te vermijden dat die termen ook bij toekomstige administratieve stappen aan de persoon in kwestie blijven “plakken” en mogelijke discriminatie of vooroordelen te voorkomen.

- gespecialiseerde verenigingen zoals UTSOPI centrale spelers en onmisbare partners voor Smart blijven om misverstanden te vermijden over de realiteit op het terrein en de best mogelijke expertise te kunnen garanderen.
2. **Ethisch en wettelijk kader**
Aangezien het wettelijke kader nog niet vastligt, moet Smart de wetswijzigingen nauw in het oog houden en duidelijke, toegankelijke informatie bieden aan de sekswerkers en hun adviesverleners en andere diensten die hen begeleiden. In dat opzicht zal het nodig zijn om een samenwerking aan te gaan met gerespecteerde verzekeraars die de specifieke kenmerken van die beroepsactiviteit kennen.
 3. **Impact op de gemeenschap en het imago van Smart**
Het comité erkent dat de aanvaarding van sekswerkers de perceptie binnen de gemeenschap van Smart zou kunnen polariseren, beïnvloed door uiteenlopende sociale en symbolische voorstellingen. Een goed voorbereide communicatie is essentieel:
 - Interne communicatie om de teams te informeren en samenhang te garanderen rond de waarden van Smart.
 - Om te vermijden dat een beroep wordt gestigmatiseerd, raadt het ethisch comité af om naar de buitenwereld toe reclame te maken over de nieuwe maatregel. Het comité raadt wel aan om een antwoord op eventuele kritiek voor te bereiden, met uitleg van de redenen voor die evolutie en met nadruk op de vooruitstrevende waarden van de coöperatie.
 4. **Ethische paradoxen en beperkingen**
Het comité benadrukt dat het noodzakelijk is om pragmatisch te werk te gaan en scherpe morele of paternalistische standpunten te vermijden. Hoewel de wetgeving een beschermend kader biedt, kan ze niet alle problemen in verband met de exploitatie of onzekerheid van sekswerkers oplossen.

Het comité stelt voor dat Smart de adviesverleners, betrokken diensten en leden de gelegenheid biedt om met elkaar te kunnen praten, gedachten te kunnen delen en samen oplossingen te vinden voor dilemma's.

SAMENVATTING EN AANBEVELING

Het ethisch comité is gunstig gestemd voor de aanvaarding van sekswerkers binnen de coöperatie Smart, mits naleving van de volgende punten:

1. **Opleiding en begeleiding:** een team oprichten voor de opleiding van de vrijwillige adviesverleners en diensten die de activiteiten van sekswerkers zouden begeleiden, in samenwerking met de gespecialiseerde verenigingen, om een respectvol, aangepast onthaal te garanderen en te kunnen inspelen op onvoorziene omstandigheden.
2. **Communicatie:** in eerste instantie de leden van de ondersteunende teams op een duidelijke, transparante manier informeren en met hen in gesprek gaan om te weten wat hun eventuele bezorgdheden, behoeften enz. zijn.

3. **Pragmatisme en beperkingen:** erkennen dat Smart enkel een wettelijk en administratief kader biedt aan sekswerkers die dat willen, zonder te beweren dat ze de algemene problemen in verband met hun beroepsactiviteit kan oplossen.
4. **Juridische en ethische opvolging:** aandachtig blijven voor wetswijzigingen en de feedback van sekswerkers en adviesverleners, om de manier van werken indien nodig aan te passen.
5. **Ondersteuning van waarden:** handelen met respect voor de fundamentele waarden van Smart: autonomie en innovatie.

Ten slotte spreekt het comité zijn waardering uit voor het afgevaardigd bestuur vanwege hun engagement om dit onderwerp professioneel en respectvol te behandelen. Het comité moedigt de Raad van bestuur ook aan om een weloverwogen, inclusieve aanpak te hanteren die aansluit bij de waarden van de coöperatie.